

národní
úložiště
šedé
literatury

Bezpečnost práce je věcí každého zaměstnavatele a zaměstnance

Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v. v. i.
2022

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-456797>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 13.09.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

BEZPEČNOST PRÁCE JE VĚCÍ KAŽDÉHO ZAMĚSTNAVATELE A ZAMĚSTNANCE

ZÁKLADNÍ POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELE V OBLASTI BOZP

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (BOZP) je upravena množstvím právních a ostatních předpisů. V rámci harmonizace našeho právního řádu s právem EU byla většina dosavadních právních předpisů upravena. Orientace v právních předpisech v této oblasti není jednoduchá. Přitom právě oblast BOZP je vázána obsáhlou právní úpravou.

Při nástupu zaměstnance do zaměstnání je zaměstnavatel povinen:

- ✓ zdravotní způsobilost zaměstnance pro vykonávanou činnost ověřit na základě závěru pracovnělékařské prohlídky provedené ve zdravotnickém zařízení poskytujícím pracovnělékařské služby
- ✓ stanovit dobu zácvičku na pracovišti a odpovědnou osobu, pod jejímž vedením bude pracovník pracovat v době zácvičku
- ✓ vstupní školení provést v den nástupu pracovníka do práce, tzn. seznámit zaměstnance s právními a ostatními předpisy k zajištění BOZP, které musí při své práci dodržovat
- ✓ ověřit platnost dokladů o odborné způsobilosti potřebných k výkonu činnosti zaměstnance, které získal v době před nástupem do zaměstnání (např. odborná způsobilost pro obsluhu zemních strojů, montáž lešení, svářečské práce aj.)
- ✓ seznámit zaměstnance s místními podmínkami na pracovišti; školení se provádí před přidělením práce, kterou bude pracovník podle pracovní smlouvy vykonávat; součástí tohoto školení je informace o rizicích možného ohrožení zdraví či života, jimž je zaměstnanec při práci vystaven, a příslušná opatření organizace k odstranění nebo snížení těchto rizik; vstupní školení provést v den nástupu pracovníka do práce, tzn. seznámit zaměstnance s právními a ostatními předpisy k zajištění BOZP, které musí při své práci dodržovat
 - ✓ seznámit zaměstnance s technologickými a pracovními postupy, které musí při své práci dodržovat
 - ✓ seznámit zaměstnance s návody pro bezpečnou obsluhu strojů a zařízení, které bude při své práci používat
 - ✓ ověřit znalosti zaměstnance z předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení, se kterými byl seznámen
- ✓ vést dokumentaci o provedených školeních, poskytnutých informacích a pokynech
- ✓ vybavit zaměstnance osobními ochrannými pracovními prostředky (OOPP), kterými musí být zaměstnanec chráněn v případech, kdy nelze rizika odstranit nebo dostatečně omezit technickými nebo jinými opatřeními; OOPP se poskytují na základě vlastního seznamu organizace zpracovaného ve smyslu nařízení vlády č. 390/2021 Sb., zaměstnanec musí být seznámen s návodem na jejich použití

Další povinnosti zaměstnavatele

- ✓ zaměstnavatel je povinen odborové organizaci a zástupci pro oblast BOZP nebo přímo zaměstnancům umožnit účast při jednáních týkajících se BOZP nebo jim poskytnout informace o takovém jednání, vyslechnout jejich informace, připomínky a návrhy na přijetí opatření týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zejména návrhy na odstranění rizik nebo omezení působení rizik, která není možno odstranit
- ✓ projednat podstatná opatření týkající se BOZP, vyhodnocení rizik, přijetí a provádění opatření ke snížení jejich působení, výkonu prací v kontrolovaných pásmech a zařazení prací do kategorií, organizace školení o právních a ostatních předpisech k zajištění BOZP a určení odborně způsobilé fyzické osoby k prevenci rizik podle zákona o zajištění dalších podmínek BOZP
- ✓ zaměstnavatel je povinen organizovat nejméně jednou v roce prověrky BOZP na všech pracovištích a zařízeních zaměstnavatele v dohodě s odborovou organizací a se souhlasem zástupce zaměstnanců pro oblast BOZP a zjištěné nedostatky odstraňovat

BEZPEČNOST PRÁCE JE VĚCÍ KAŽDÉHO ZAMĚSTNAVATELE A ZAMĚSTNANCE

VÝBĚR ZÁKLADNÍCH POVINNOSTÍ ZAMĚSTNAVATELŮ V OBLASTI BOZP

Zaměstnavatel je povinen zajistit BOZP s ohledem na rizika možného ohrožení života a zdraví zaměstnanců, která se týkají výkonu práce. Péče o BOZP je nedílnou a rovnocennou součástí pracovních povinností vedoucích zaměstnanců na všech stupních řízení v rozsahu jejich kompetencí.

Povinnost zaměstnavatele zajišťovat BOZP se vztahuje na všechny fyzické osoby, které se s jeho vědomím zdržují na jeho pracovištích. Náklady spojené se zajišťováním BOZP je povinen hradit zaměstnavatel; tyto náklady nesmějí být přenášeny přímo ani nepřímo na zaměstnance.

Zaměstnavatel je dále povinen:

- ✓ nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával zakázané práce a práce, jejichž náročnost by neodpovídala jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti
- ✓ informovat zaměstnance o tom, do jaké kategorie byla jím vykonávaná práce zařazena
- ✓ zajistit, aby práce v případech stanovených zvláštním právním předpisem vykonávali pouze zaměstnanci, kteří mají platný zdravotní průkaz, podrobili se zvláštnímu očkování nebo mají doklad o odolnosti vůči nákaze
- ✓ sdělit zaměstnancům, u kterého poskytovatele jim budou zajištěny pracovnělékařské služby a jakým druhům očkování a jakým preventivním prohlídkám a vyšetřením souvisejícím s výkonem práce jsou povinni se podrobit, umožnit zaměstnancům podrobit se těmto očkováním, prohlídkám a vyšetřením v rozsahu stanoveném zvláštními právními předpisy nebo rozhodnutím příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví
- ✓ nahradit zaměstnanci, který se podrobí preventivní prohlídce, vyšetření nebo stanovenému očkování, případnou ztrátu na výdělku, a to ve výši průměrného výdělku, popřípadě ve výši rozdílu mezi náhradou mzdy nebo platu nebo mezi nemocenským a průměrným výdělkem
- ✓ zajistit zaměstnancům, zejména zaměstnancům v pracovním poměru na dobu určitou, zaměstnancům agentury práce dočasně přiděleným k výkonu práce k jinému zaměstnavateli a mladistvým zaměstnancům podle potřeb vykonávané práce dostatečné a přiměřené informace a pokyny o BOZP, zejména formou seznámení s riziky, výsledky vyhodnocení rizik a s opatřeními na ochranu před působením těchto rizik, která se týkají jejich práce a pracoviště
- ✓ zabezpečit, aby zaměstnanci jiného zaměstnavatele vykonávající práce na jeho pracovištích obdrželi před jejich zahájením vhodné a přiměřené informace a pokyny k zajištění BOZP a o přijatých opatřeních, zejména ke zdolávání požárů, poskytnutí první pomoci a evakuaci fyzických osob v případě mimořádných událostí
- ✓ jestliže při práci přichází v úvahu expozice rizikovým faktorům poškozujícím plod v těle matky, informovat o tom zaměstnankyně; těhotné zaměstnankyně, zaměstnankyně, které kojí, a zaměstnankyně-matky do konce devátého měsíce po porodu je dále povinen seznámit s riziky a jejich možnými účinky na těhotenství, kojení nebo na jejich zdraví a učinit potřebná opatření, včetně opatření, která se týkají snížení rizika psychické a fyzické únavy a jiných druhů psychické a fyzické zátěže spojené s vykonávanou prací, a to po celou dobu, kdy je to nutné k ochraně jejich bezpečnosti nebo zdraví dítěte
- ✓ umožnit zaměstnancům nahlížet do evidence, která je o nich vedena v souvislosti se zajišťováním BOZP
- ✓ zajistit zaměstnancům poskytnutí první pomoci
- ✓ finančně nemotivovat zaměstnance k vykonávání prací, při kterých jsou vystaveni zvýšenému nebezpečí újmy na zdraví a které by vedly při zvyšování pracovních výsledků k ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců
- ✓ zajistit dodržování zákazu kouření na pracovištích stanoveného zvláštními právními předpisy
- ✓ zajistit informace a pokyny vždy při přijetí zaměstnance, při jeho převedení, přeložení nebo změně pracovních podmínek, změně pracovního prostředí, zavedení nebo změně pracovních prostředků, technologie a pracovních postupů; o informacích a pokynech je zaměstnavatel povinen vést dokumentaci
- ✓ v případě pracovního úrazu objasnit příčiny a okolnosti vzniku tohoto úrazu za účasti zaměstnance, pokud to zdravotní stav zaměstnance dovoluje, za účasti svědků, odborové organizace a zástupce pro oblast BOZP a bez vážných důvodů neměnit stav na místě úrazu do doby objasnění příčin a okolností vzniku pracovního úrazu; o pracovním úrazu zaměstnance jiného zaměstnavatele je zaměstnavatel povinen bez zbytečného odkladu uvědomit zaměstnavatele úrazem postiženého zaměstnance, umožnit mu účast na objasnění příčin a okolností vzniku pracovního úrazu a seznámit ho s výsledky tohoto objasnění
- ✓ vést v knize úrazů evidenci o všech úrazech, i když jimi nebyla způsobena pracovní neschopnost nebo byla způsobena pracovní neschopnost nepřesahující 3 kalendářní dny
- ✓ vyhotovovat záznamy a vést dokumentaci o všech pracovních úrazech, jejichž následkem došlo ke zranění zaměstnance s pracovní neschopností delší než 3 kalendářní dny nebo k úmrtí zaměstnance